

Commissie Maatschappelijke Dialoog Nanotechnologie

Bijlage 1: Project sheets

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Ontwikkeling Lesbrieft 'Mag wat kan?'. Over de ethische en maatschappelijke aspecten van nanotechnologie vanuit filosofisch perspectief.

Projectnummer: 105

Project leider en/of organisatie: Projectmanager: drs. Hillie van de Streek, directeur Centrum voor Christelijke Filosofie / Projectleider en hoofdvoerder: prof dr Marc de Vries, bijzonder hoogleraar CCF aan TU Delft en hoogleraar Science Education TU Delft.

Project (media)partners: Masteropleiding Science Education and Communication TU Delft

Project outline (max. 200 woorden): Het voorgestelde project bestaat uit het maken van een lesbrieft over de ethische aspecten van nanotechnologie voor de bovenbouw van de middelbare school en het zo breed mogelijk verspreiden daarvan onder deze doelgroep. De module wordt ontworpen op basis van filosofische inzichten waarbij uitgegaan wordt van een multi-aspectuele benadering van technologie. In de lesbrieft worden deze aspecten uitgewerkt aan de hand van de verscheidenheid aan invalshoeken van waaruit nano-artefacten bekeken dienen te worden om een verantwoorde maatschappelijke discussie te kunnen voeren, en de rol van ethiek in elk van die invalshoeken. Verspreiding van de lesbrieft vindt plaats via aankondiging in vakbladen voor docenten natuurwetenschappelijke schoolvakken, een studiedag, beschikbaarstelling van de module via de uitvoerende organisaties (zie partners), toezending aan de lerarenopleidingen voor de bètavakken en verspreiding via het netwerk van filosofiedocenten van de SCF.

Project looptijd en planning: Project looptijd: 15 december 2009 tot 1 juli 2010. Planning: Fase 1, Ontwikkeling: december 2009 t/m februari 2010; Fase 2, Pilot-uitvoering, evaluatie en bijstelling: maart t/m mei 2010; Fase 3, disseminatie: mei en juni 2010.

Doelgroep (max. 20 woorden): primair: middelbare scholieren in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs; secundair: docenten van het voortgezet onderwijs die de module gebruiken.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Klein, kleiner, *Groots!*

Project leider: Hans Truijen

Organisatie: Stichting Dag van de Aarde, Deil/Den Haag

Project (media)partners: Krant van de Aarde; directie: Hans Truijen, hoofdredactie: Lotte Krijnen. eindredactie: Arjan Damen, Petra van der Veer. vormgeving: Sin Conceptual Design. drukwerk: Corelio Printing. distributie: Alfagroep, Utrecht. financial control: Erik Sanders.

Project outline (max. 200 woorden): Het project omvat de distributie van een brochure en de distributie van een Speciale Editie van de Krant van de Aarde via het eigen distributiekanaal op de middelbare school over Nanotechnologie. Deze uitgaven worden beiden voorafgegaan door publicatie van pagina's met redactionele aandacht in de scholieren- en publiekseditie van de Krant van de Aarde. De distributie naar 100.000 schoolgaande jongeren vindt plaats op alle VWO scholen in Nederland.

Presentatie en produktie van dit project worden gerealiseerd volgens de door de uitgever ontwikkelde en bewezen unieke - *niet-educatieve* - sandwichformule op school, waarmee de Krant van de Aarde, sinds 2007, frequent via het eigen distributiesysteem verstrekt wordt.

Project looptijd en planning:

Looptijd & Planning van Projectplan **Klein, Kleiner Groots**

Looptijd project	15 december 2009 tot 1 juli 2010
Planning project	
Fase 1	
Editie # 1, KvdA 2010	Redactie start 11 jan, 2010 distributie vanaf 15 feb. 2010

Fase 2	
Mailing naar leraren	Copy 1 feb, distributie vanaf 15 maart 2010
Fase 3	
Special Nanotechnologie KvdA # 2, 2010	Redactie start 1 mrt, distributie vanaf 19 april 2010
Brochure klein, kleiner, Groots	Redactie start 18 jan. distributie vanaf 19 april 2010
Fase 4	
Sluitingsdatum prijsvraag	20 mei 2010
Fase 5	
Editie # 3, KvdA 2010	Redactie start 5 april, distributie vanaf 21 juni 2010

Doelgroep: Primair: vwo bovenbouw jongeren. Secundair: hun ouders en leraren.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: 'Vignetten en scenario's over nanotechnologie'

Project leider en/of organisatie: Prof.dr.T.Swierstra, Universiteit Twente

Project (media)partners: geen

Project outline (max. 200 woorden): De dialoog dreigt te worden versmald tot een risicodiscussie over de toxiciteit van nanodeeltjes, en een beetje over privacy. Buiten beeld blijft dan wat nanotechnologie mogelijkwerijs gaat *doen*, hoe zij onze wereld zal gaan veranderen. Daarom behelst dit project het ontwerpen van vignetten en scenario's waarin dat op aansprekende wijze wordt verbeeld. Uitgangspunt daarbij is dat techniek altijd onverwachte effecten heeft vanaf het moment dat ze de gereguleerde omgeving van het laboratorium verwisselt voor het complexe krachtenveld daarbuiten. Het project wordt uitgevoerd door tiental onderzoekers met ruime ervaring op het gebied van de maatschappelijke effecten van nieuwe technologieën. In de komende maanden creëren we een database op internet, met daarin:

1. een overzicht van bestaande en beoogde toepassingen van nanotechnologie;
2. een verzameling 'vignetten' waarin verwachte en denkbare, positieve, negatieve en verwarrende, gevolgen van die toepassingen worden verkend
3. een beperkt aantal toekomstscenario's, waarin vooral de morele dilemma's centraal staan die het gevolg zullen zijn van de maatschappelijke introductie van een aantal nanotechnologische toepassingen.

De beoogde gebruikers van deze database zijn primair de uitvoerders van de overige projecten. De bedoeling is hun verbeelding te stimuleren door prikkelende voorbeelden aan te reiken van vreemde, nieuwe, onverwachte of problematische gevolgen van nanotechnologie.

Project looptijd en planning: 15-12-09 t/m 31-03-2010. Eind december wordt de website geopend, met daarin een eerste verzameling van applicaties en vignetten. In de loop van Januari worden deze onderdelen verder ingevuld. In februari en Maart worden de eerste techno-ethische toekomst scenario's geschreven.

Doelgroep (max. 20 woorden): de uitvoerders van de overige projecten.

Project sheet

Projecttitel:

De Kunst van Nanotechnologie

Projectleider:

Lucien Hanssen

Projectpartners:

Institute for Molecules and Materials (IMM) in Nijmegen, het MESA⁺ Institute for Nanotechnology in Enschede, het Center for NanoMaterials (cNM) in Eindhoven. En de kunstenaars: Merijn Bolink (Amsterdam), Koert van Mensvoort (Amsterdam) en als duo Sietske Sips & Taconis Stolk (Amsterdam)

Project outline:

Gedurende enkele maanden lopen kunstenaars mee in een nanolaboratorium. Voor dit artistiek onderzoek is het belangrijk dat het onderzoekslab openstaat voor werkwijzen van een kunstenaar. Van de kunstenaar vraagt het een open houding naar het nano-onderzoek. In het project gaat het niet om de kunst in traditionele zin die zich richt op een beeldende output. Het is meer dat, als wetenschap en kunst hun krachten bundelen, de gezamenlijkheid van beide vormen van wereldbeschouwing tot een completer en rijker besef leiden van de maatschappelijke betekenis van innovaties uit het nano-onderzoek. Het resultaat van deze samenwerking hoeft niet direct te leiden tot een tastbaar kunstobject of een nieuwe onderzoeksvraag. Belangrijker zijn de creatieve en intuïtieve processen die tussen beide groepen op gang worden gebracht en versterkt. Ze bieden elkaar mogelijkheden die ze niet vanzelfsprekend in hun eigen domein kunnen vinden. De kunstenaar koppelt artistieke principes aan concepten en ideeën uit het nano-onderzoek; de wetenschapper verbindt wetenschappelijke principes met het zintuiglijke en imaginaire. Op deze manier biedt de samenwerking tussen kunst en wetenschap een kennisgenererend systeem voor de verbeelding. Naast de uitwisseling van artistieke en academische onderzoeksmethoden en werkwijzen, genereert het project ook nieuwe beelden en betekenissen voor een maatschappelijke dialoog over nanotechnologie.

Projectlooptijd:

Januari 2010 – juni 2010

Doelgroep:

Universitaire gemeenschappen (deelnemende instituten) en brede(re) publiek (ism Debatscentrum LUX in Nijmegen)

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: 'Gezamenlijk leren via lab-on-a-chip en biosensoren'

Project leider en/of organisatie: drs. Lotte Krabbenborg / Universiteit Groningen

Project (media)partners: Science and Society Group (RUG) / Koen Dortmans (RU)

Project outline (max. 200 woorden)

Met dit project beogen we op twee samenhangende manieren bij te dragen aan de realisering van de doelstelling van CIEMDN.

Allereerst zal in dit project het verbeteren van competenties centraal staan voor het voeren van zo'n dialoog. Diverse sociaal- en communicatiewetenschappelijke analyses van publieke debatten over nanotechnologie tonen aan dat het articuleren en adresseren van ethische en maatschappelijke aspecten niet vanzelfsprekend is. De inhoud van zulke debatten wordt al snel ingeperkt, veelal tot risicovraagstukken. Uitgangspunt in dit project is dat deze tendens niet zozeer te wijten is aan gebrek aan interesse van de betrokken actoren, maar vooral te maken heeft met onwetendheid en onervarenheid in het bespreken van deze aspecten.

Ten tweede worden workshops en discussieavonden georganiseerd over twee concrete nanotechnologie—producten, lab-on-a-chip en biosensoren. Zo kunnen competenties in concrete situaties worden vergroot en wordt tevens de dialoog over nanotechnologie specifiek gemaakt waardoor betrokkenen de ethische en maatschappelijke aspecten makkelijker kunnen relateren aan hun dagelijkse werkpraktijk.

Met dit project willen we een inhoudelijke stap zetten door de dialogen over nanotechnologie concreet te maken en de betrokkenheid, inzichten en kennis van verschillende partijen te vergroten. Tegelijkertijd kunnen we met dit project een stap zetten in het verbeteren van huidige en toekomstige dialoogbenaderingen over nanotechnologie.

Project looptijd en planning:

In fase 1 (december-februari) zullen de workshops inhoudelijk en methodologisch voorbereid worden waarbij we onder meer gebruik maken van de vignetten en scenario's ontwikkeld door prof.dr. Tsjalling Swierstra en zijn collega's. Enquêtes worden ontwikkeld en deelnemers worden geworven en uitgenodigd. Zowel voor de inhoudelijke voorbereiding als het werven van deelnemers zal gebruik gemaakt worden van onze bestaande netwerken, zoals Nanoned (bedrijfsleven, spin-offs, nano-ingenieurs), wetenschapswinkels en Centre voor Society and Genomics onderzoek. Laatstgenoemde heeft contacten met onder meer patiëntenorganisaties. In fase 1 zal de website Kennisdebat uitgebreid worden met informatie over lab-on-a-chip en biosensoren. Het streven is om een interactieve discussie te krijgen op Kennisdebat over de ethische en maatschappelijke aspecten van deze twee producten. In elke

fase zal de website geactualiseerd worden met nieuwe content, verslagen en links naar andere projecten.

In fase 2 (maart-april) zullen de workshops en discussieavond over lab-on-a-chip plaatsvinden. In deze fase worden ook de workshops voor biosensoren voorbereid.

In fase 3 (mei) zullen de workshops over biosensoren plaatsvinden en tevens de discussieavond met het algemene publiek.

In fase 4 (juni) zal een evaluatie van het project plaatsvinden. Dit vindt op verschillende manieren plaats. LUX Nijmegen zal een podium bieden om dit project samen met vertegenwoordigers uit de workshops te evalueren. Op deze manier vindt een kruisbestuiving plaats tussen dit project en het project van LUX Nijmegen.

Na elke workshop en discussieavond zal geëvalueerd worden. In ieder geval zal via evaluatieformulieren en gesprekken nagegaan worden hoe de deelnemers achteraf oordelen op de workshops en wat hun leerervaringen zijn. Daarnaast zal door het projectteam worden nagegaan wat de meerwaarde van de gevolgde aanpak is. Hoe en op welke punten zijn stappen gezet aangaande concrete producten en het debat in zijn algemeenheid? Is het gelukt te komen tot een verbreding van het debat? Ontstond een goede aansluiting tussen de praktijken van de verschillende betrokkenen en de meer abstracte vragen over ethiek en maatschappij? Is er zicht ontstaan op de verschillen en overlap in perspectief en positie? Is er meer zicht gekomen op de condities die gunstig zijn voor het welslagen van dialogen als deze? Samenwerking in deze fase met de Commissie Maatschappelijke dialoog Nanotechnologie lijkt ons van groot belang.

Doelgroep (max. 20 woorden)

Dit project richt zich op verschillende doelgroepen: direct betrokkenen, de ontwikkelaars en het algemene publiek.

Direct betrokkenen zijn (toekomstige) gebruikers, patiënten, huisartsen, zorgprofessionals en beleidsmakers. Ontwikkelaars zijn nanowetenschappers en nanotechnologen, onder meer werkzaam aan de Universiteit Groningen en Universiteit Twente, bedrijven zoals Philips en spin-offs zoals Mesa+.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Nanotopia?

Project leider en/of organisatie: Koen Dortmans, debatcentrum LUX

Project (media)partners: Radboud Universiteit, Global debat, Deining Communicatie,

Project outline (max. 200 woorden): *Nanotopia?* is een groot, avondvullend publieksevent in meerdere zalen, gericht op het brede publiek, dat in verschillende vormen – gesprek, debat, interview, film, theater en kunst – zowel de wetenschappelijke fascinatie voor het onderzoek aan het superkleine als de maatschappelijke aspecten van nanotechnologie in beeld brengt en voelbaar maakt. Doel is een goede kruising te vinden van nanotechnologie als wetenschappelijk/technologisch thema, populaire cultuur en maatschappelijke kwesties om het brede publiek te interesseren voor het thema nanotechnologie. Niet alleen nanowetenschappers en Spinoza-winnaars, maar ook mensen uit het bedrijfsleven, pressure groups en NGO's, wetenschapssociologen en trendwatchers maken deel uit van de sprekerscast. Het publieksevent is de climax van het project *Nanotopia?* dat een scholierenprogramma, kunstwerken, een publieksexperiment, een publieksdebat, een weblog en een technologiefestival met elkaar verbindt.

Project looptijd en planning: maart 2010 – juni 2010

Doelgroep (max. 20 woorden): het brede publiek en scholieren regio Nijmegen

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Nano Challenge

Project leider en/of organisatie: Media Explosiva

Project (media)partners: Codename Future

Project outline (max. 200 woorden):

Interactief Lespakket voor bovenbouw Voortgezet Onderwijs.

Nano Challenge is een multimediaal lespakket met prikkelende films en informatieve bronnen dat leerlingen uitdaagt om stelling te nemen in de discussie over Nanotechnologie. Ze verwerken hun visie in een presentatie en proberen daarvoor steun te vergaren om de Nano Challenge te winnen. Nanotechnologie wordt in de context van technologische ontwikkelingen met bijbehorende ethische vragen behandeld.

Leerlingen bekijken een introductie over technologische ontwikkelingen, van stoommachine tot Nanotechnologie.

De voordelen worden belicht in een Nanopromo en de risico's in een anti Nano film.

Iedere groep neemt duidelijk stelling in een presentatie over één van de vijf thema's: Gezondheid, voeding en gezondheidszorg. Natuur (plant, dier) en milieu / duurzame samenleving. Veiligheid en privacy. Internationale aspecten. Duurzame economische groei.

De presentaties gemaakt met materiaal uit de bronnen-site en eigen zoekacties worden on-line geplaatst. Via sociale media als Windows live, Hyves, Twitter en YouTube vergaart iedere groep zoveel mogelijk steun. In het klassedebat tonen ze de presentaties aan elkaar en beoordelen de argumenten, creativiteit en de steunbetuigingen. De beste groep wint.

Media Explosiva realiseert het interactieve online lespakket en de bronnen-site i.s.m. Codename Future die zorgt voor de implementatie in het onderwijs.

Project looptijd en planning: Dec 2009 - april 2010 realisatie Lespakket. Mei 2010 Pilot op scholen. Juli 2010 oplevering Lespakket. Aug 2010 – Juli 2012 Implementatie.

Doelgroep (max. 20 woorden): Leerlingen bovenbouw Voortgezet Onderwijs tussen de 15 en 19 jaar en mensen uit hun omgeving

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Nanodiscussie online

Project leider en/of organisatie: NCWT

Project (media)partners: Teleac

Project outline (max. 200 woorden): NCWT zet in een samenwerking tussen de website Kennislink en het wetenschapsportaal W24 van de publieke omroep een totaalconcept Nanodiscussie online neer. Op Kennislink wordt veel informatie gegeven over de verschillende facetten van nanotechnologie. Dit zal zijn in de vorm van artikelen maar vooral ook door korte interviews, quotes en stellingen van verschillende deskundigen en stakeholders uit zowel overheid, wetenschap als het bedrijfsleven. De bezoekers zullen worden getriggerd om hun actuele kennis over nanotechnologie te toetsen, hun mening te geven over de stellingen en deel te nemen aan de online discussie. Op W24 zullen een groot aantal TV uitzendingen over nanotechnologie worden aangeboden. Er zal tijdens het project op 3 momenten een live discussie plaats vinden. Deze zal tweemaal worden gevoerd in het radioprogramma Hoe?Zo!Radio van Teleac en eenmaal tijdens een lezing/discussiemiddag in NEMO. Deze discussies worden op video geregistreerd en live gestreamed op het internet. De hoogtepunten worden gemonteerd en weer gebruikt als input voor de online discussie. De online discussie kan gevoerd worden tot 1 juli. Daarna zal de inhoud van de discussie online beschikbaar blijven.
Kijk vanaf 1 maart op www.kennislink.nl en www.wetenschap24.nl en laat je stem horen in de Nanodiscussie online.

Project looptijd en planning:

start project	15 dec
research en productie	15 dec tm 1 mrt
start online discussie	1 mrt
1e uitzending Hoe?Zo!Radio	eind maart
2e uitzending Hoe?Zo!Radio	half mei
Lezing/discussie in NEMO	13 juni
Einde online discussie	1 juli

Kijk voor informatie over exacte data op www.kennislink.nl

Doelgroep (max. 20 woorden):

Kennislink: Jongeren, scholieren en algemeen publiek

W24: Jongeren en volwassenen (leeftijd 25-45)

De groep vaste luisteraars van Hoe?Zo! Radio, kijkers van journaal24 en lezers van de Spits.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Next Nature: NANO

Project leider en/of organisatie: Industrial Design, Technische Universiteit Eindhoven

Project (media)partners: Studium Generale TU/e, Rathenau Instituut, NextNature.net

Project outline (max. 200 woorden): Binnen het project "Next Nature: Nano" willen wij de kracht van design inzetten om het transformerende karakter van nanotechnologie op mens en maatschappij tastbaar, realistisch en invoelbaar te maken. Omdat design concreet is kunnen mensen makkelijk reflecteren op de implicaties van toekomstige technologieën op het leven van alledag en de wenselijkheid daarvan.

In ons project willen wij jonge ontwerpers en ontwerpstudenten oproepen nano-applicatie gebieden te vertalen naar fictieve doch niet onrealistische toekomstscenario's in de vorm van alledaagse producten en/of diensten met als doel discussie los te maken. Daarbij zullen zij zowel positieve als negatieve aspecten in hun ontwerpen moeten adresseren zodat het publiek een eigen afweging kan maken over het nut en de wenselijkheid van de onderliggende nanotechnologie. De jonge ontwerpers en ontwerpstudenten kunnen allerlei middelen inzetten om hun ontwerp te realiseren, bijvoorbeeld door gebruik te maken van fysieke modellen, grafiek, video en interactieve installaties.

De resultaten zullen worden gepresenteerd in een 'NANO Supermarkt' tijdens de Dutch Design Week, het grootste design evenement van Nederland. Door deze opzet worden de producten voor een breed publiek toegankelijk gemaakt en gerelateerd aan een alledaagse realiteit. Tevens zal rondom de resultaten een evenement worden georganiseerd, waarbij zowel de ontwerpers als experts worden betrokken.

Project looptijd en planning: december 2009 - oktober 2010

Doelgroep (max. 20 woorden): Jonge ontwerpers en ontwerpstudenten; inwoners stadsregio Eindhoven; on-line bezoekers van NextNature.net en het algemeen publiek van de Dutch Design Week.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Internetpanel nanotechnologie

Project leider en/of organisatie: Bureau KLB/Jaco Westra

Project (media)partners: Futuron Media (ontwikkeling Website)

Project outline (max. 200 woorden):

We stellen een internetpanel samen van geïnteresseerde (jonge) burgers. We zetten hierbij in op een gedifferentieerde groep uit de maatschappij met deelnemers met een diverse signatuur. Aan deze groep leggen we actief informatie voor, waarover we een mening vragen. Het materiaal dat we voorleggen bestaat uit a) bestaande informatie, b) materiaal van andere projecten uit de dialoog, c) een door ons uit te voeren inventarisatie van onderwerpen en issues bij maatschappelijke groepen en d) onderwerpen die uit het internetpanel zelf naar boven komen. Het resultaat is een uitkijkje op het landschap van meningen, visies en gevoelens uit de maatschappij. Het resultaat wordt in een aansprekende vorm aan de Commissie MDN en andere spelers aangeboden.

Project looptijd en planning:

Het project kent drie fasen:

Fase 1: (voorbereiding, rekrutering panel en ontwikkeling website): tot half februari 2010

Fase 2: (informereren en voeden panel, uitvoeren peilingen en polls): half februari tot eind mei 2010

Fase 3: (verwerken resultaten, analyse en publicatie): begin juni tot eind juni 2010

Doelgroep (max. 20 woorden):

Een brede groep mensen die nog niet direct betrokken zijn bij de discussie rond nanotechnologie, maar waar wel om verschillende redenen een affiniteit bestaat met het onderwerp.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Nano Trivia

Project leider en/of organisatie: ITpreneurs CSI

Project (media)partners: Stichting de Meeuw; Stichting NVAB; VanAlphenAdvies

Project outline (max. 200 woorden): 'Nano Trivia' bestaat uit een online multiplayer bordspel en een lespakket. Het online spel is gratis voor iedereen te spelen. Het lespakket is bedoeld voor middelbare scholieren, hierin wordt verdieping gebracht aan het spel. Het lespakket bestaat uit materiaal voor vier bijeenkomst en twee huiswerkopdrachten.

Het online multiplayer spel is gebaseerd op een bestaand spel en kan dus snel ontwikkeld worden. Het is een online bordspel waarin één tot vier spelers tegelijk vragen krijgen over nanotechnologie. Het spel kent een eenvoudige, toegankelijk opzet en duurt ongeveer drie kwartier. In het spel komen twee type vragen voor: kennisvragen en ethische vraagstukken. Met de kennisvragen kan de speler punten verdienen en met de ethische vraagstukken kan de speler in vijf categorieën zijn mening en houding over nanotechnologie testen. Het spel heeft vijf categorieën: gezondheid, natuur, veiligheid, internationaal en economie.

In het project zal het spel ontwikkeld worden en deze online gepubliceerd worden. Voor alsnog voorzien we een eigen website waar ook het lesmateriaal gedownload kan worden. Een docent kan met zijn e-mailadres inloggen en het materiaal bekijken, printen en downloaden. De website biedt daarbij de mogelijkheid om andere informatie over nanotechnologie te publiceren, zoals een (evenementen)agenda, links naar website en downloads naar bronnen.

Project looptijd en planning:

Deel	Activiteit	Taken	Duur	Planning 2010
I	Opstart	a. Projectgroep vormen b. Expert sessie c. Taakverdeling	1 dag	Januari
II	Ontwikkeling deel1	a. Ontwikkeling game design b. Quizvragen schrijven c. Lespakket schrijven d. Website maken	1 maand	Februari
III	Ontwikkeling deel2	a. Game development b. DTP lespakket c. Quizvragen redigeren	1 maand	Maart
IV	Validatie & testing	a. Expert sessie b. Testen met Pilotgroep	0,5 maand	April
V	Uitrol	a. Mailings b. Flyers c. Game battle d. Online marketing	3 maanden	April - juni

Doelgroep (max. 20 woorden): vmbo leerlingen en internetters

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Mijn Nano Toekomst

Project leider en/of organisatie: IJsfontein

Project (media)partners:

Project outline (max. 200 woorden): Om de maatschappelijke dialoog over nanotechnologie in Nederland te versterken, willen we door middel van co-creatie samen met middelbare scholieren een serious game en interactief lespakket maken over nanotechnologie in combinatie met gezondheid, voeding en gezondheidszorg.

Wij geloven dat de doelgroep zelf het beste weet wat er nodig is. En omdat nano-technologie gaat over de toekomst. De toekomst van de jongeren. Daarom maken we de jongeren eigenaar van dit project. We gaan de jongeren leren om vanuit zichzelf te redeneren en na te denken over hun eigen leven en de wereld om hen heen, nu en in de toekomst.

In face-to-face creatieve sessies gaan we met ongeveer 20 scholieren van bovenbouw havo en vwo een game binnen een interactief lespakket ontwikkelen (aansluiting met curriculum Scheikunde en Techniek). We betrekken leerkrachten eveneens aan het begin (leerdoelen vaststellen) en na de co-creatie (toetsing op inzet in de klas). Door de doelgroep actief te betrekken bij het ontwikkelen van de game en het lespakket weten we zeker dat het onderwerp op een goede manier onder de aandacht van jongeren wordt gebracht.

Na de co-creatie sessies gaan we het lespakket doorontwikkelen die vanuit het curriculum de leerdoelen kan vertalen en groot bereik kan genereren. Tijdens het doorontwikkelen blijven we jongeren betrekken. Het lespakket wordt landelijk verspreid op HAVO en VWO scholen.

Project looptijd en planning: Vanaf 5 januari starten we met het project en we verwachten 15 juni het project gerealiseerd te hebben.

Doelgroep (max. 20 woorden): Mijn Nano Toekomst is een interactief lespakket en serious game voor middelbare scholieren in 3/4 havo, 4/5 vwo (tussen 15 en 18 jaar). We denken dat dit opleidingsniveau aansluit bij het (abstractieniveau van het) onderwerp.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Special 'Nanotechnologie' magazine *Beweging* en organisatie *Bewegingcongres* over Nanotechnologie

Projectnummer: 141

Project leider en/of organisatie: Projectleider is prof.dr. Jan Hoogland, namens de SCF bijzonder hoogleraar Christelijke Filosofie aan de TU Twente. Projectmanager is drs. Hillie van de Streek, directeur SCF.

Project (media)partners: Projectpartners: Instituut voor CultuurEthiek; Forum C, forum voor geloof, wetenschap en samenleving; prof.dr. G.A. Lindeboom Instituut, Centrum voor Medische Ethiek. Media-partners: EO, Protestant.nl, Nederlands Dagblad, Reformatorisch Dagblad.

Project outline (max. 200 woorden): Het projectvoorstel beoogt bij te dragen aan voorlichting, bewustwording en opinievorming van de (orthodox) protestants-christelijke bevolkingsgroepen in Nederland m.b.t. nanotechnologie. Dit zal plaatsvinden door de organisatie van een expert-meeting, de uitgave van een breed te verspreiden katern van het populaire christelijke filosofische magazine *Beweging* en de organisatie van een publiekscongres. Aan elk van deze activiteiten worden bijdragen geleverd door onafhankelijke deskundigen (voorlichting), en door filosofen en opinieleiders van diverse signatuur, in het kader van de bewustwording van ethische en levensbeschouwelijke perspectieven. Daartoe behoren religieus georiënteerde filosofen en opinieleiders uit protestants-christelijke, katholieke, humanistische en indien mogelijk ook islamitische kring, als wel expliciet niet-christelijke denkers. Dankzij deze breed geschakeerde inbreng wordt beoogd binnen (orthodox) christelijke kring een op inhoudelijke argumenten gebaseerde discussie te ontketenen.

Project looptijd en planning: Projectlooptijd: 14 december 2009 tot 1 juli 2010. Planning: Fase 1, Organisatie expertseminar en orkestratie media-exposure, 14 december 2009 tot 1 maart 2010; Fase 2, Realisatie Katern *Beweging* 2009 # 1 en genereren publiciteit, 14 december 2009 t/m 20 maart 2010; Fase 3, Realisatie *Bewegingcongres* en genereren publiciteit, 14 december 2009 t/m 15 juni 2010.

Doelgroep (max. 20 woorden): Alle Nederlanders met een protestants-christelijke levensovertuiging, en die actief dan wel passief lid zijn van kerken of andere geloofsgemeenschappen.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: De Nanonkaravaan

Project leider en/of organisatie: Debatcentrum Tumult Utrecht, Miriam Gilissen/Inge Verhoef

Project (media)partners: samenwerkende Science Café's

Project outline (max. 200 woorden): De Nanokaravaan is een publieke dialoog in zes afleveringen, die plaatsvindt in zes steden in Nederland en wordt georganiseerd door vijf samenwerkende Science Café's en debatcentrum Tumult Utrecht. Doel is het publiek te informeren over en bewust te maken van nanotechnologie en de toepassingen daarvan, middels een dialoog tussen genodigde sprekers en het publiek. De Science Café's zijn informele bijeenkomsten voor geïnteresseerden in wetenschap. Onder het genot van een drankje wordt geluisterd, gepraat en gediscussieerd. Wetenschappers komen in direct contact met het publiek. Hoewel elk Science Café zijn eigen activiteit organiseert, zal de Nanokaravaan 1 geheel vormen. Zo wordt elke avond ingeleid met hetzelfde filmpje om het publiek op te warmen voor de discussie. De Nanokaravaan zal live worden uitgezonden via internet (live streaming). Na elk Café wordt het filmmateriaal gemonteerd tot een kort filmpje. Daarnaast wordt de serie wetenschappelijk begeleid door dr. Anne Dijkstra van de Universiteit Twente. Zij zal de opvattingen over nanotechnologie die tijdens de avonden naar voren komen bij het publiek, analyseren, zowel middels een kwalitatieve als een kwantitatieve analyse en een bezoekersenquête. Dit resulteert onder meer in een verslaglegging met daarin de resultaten van het project Nanokaravaan, die tijdens een slotbijeenkomst worden gepresenteerd.

Project looptijd en planning:

De Nanokaravaan begint eind 2009 en eindigt in de zomer van 2010. De eerste aflevering van de Nanokaravaan is op 15 december, in Nijmegen. Tot nu toe ziet de gehele agenda er als volgt uit:

- 15 december 2009, Nijmegen: „Betekenis voor de gezondheidszorg en de betekenis voor de economie.” Sprekers zijn professor Jan van Hest van de Radboud Universiteit Nijmegen (doet onderzoek op het grensgebied van de organische chemie, biologie en fysica, en dan met name het materiaalonderzoek en de life sciences) en Bart Walhout van het Rathenau Instituut.
- 25 januari 2010, Rotterdam: „Biologische nanomachines.” Spreker is professor ClaireWyman van de afdelingen Radiotherapie en Genetica van het Erasmus MC.
- 10 maart, Deventer: thema natuur, milieu en duurzaamheid, sprekers nog niet bekend
- 16 maart, Leiden: „Wat leert fijnstof ons over nanotechnologie: onze longen in gevaar?” Spreker is Marc Hoylaerts van het Centrum voor Moleculaire en Vasculaire Biologie in Leuven (onder voorbehoud).
- 11 mei, 2010, Zeist: „Nanotechnologie, internationale kansen en gevaren.”
- zomer 2010, Utrecht: „Slotbijeenkomst: wat heeft de Nanokaravaan opgeleverd?”.

Doelgroep (max. 20 woorden): Alle geïnteresseerden. Per avond zullen er 100 tot 150 bezoekers zijn.

Contactpersoon:

(naam, organisatie, contactgegevens): Miriam Gilissen/Inge Verhoef/tot 1 feb: Elisabeth van den Hoogen, debatcentrum Tumult, Utrecht, ingeverhoef@tumultdebat.nl, 030 2332430

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: I know Nano: Nano in beeld.

Project leider en/of organisatie: Dick van der Peijl (Peijl Consultancy/Brighthousemedia)

Project (media)partners: Brighthousemedia, Nanohouse en Nen

Project outline (max. 200 woorden): Het project betreft een evenwichtige tv-productie in vijf delen over Nanotechnologie waarin de voors- en tegens worden aangestipt. De pro's en contra's die nanotechnologie met zich meebrengt worden belicht aan de hand van juridische, ethische, maatschappelijke en wetenschappelijke criteria. Het geheel wordt vervlochten in vijf thema-uitzendingen, die de range van sectoren bevatten die economische mogelijkheden hebben op het gebied van nanotechnologie.

In de tv-productie komen de vele aspecten rond de technologie aan bod, veelal aan de hand van product en praktijkvoorbeelden. Aan het woord komen een breed veld van wetenschappers, politici, bedrijfsdeskundigen, NGO's, juristen, vertegenwoordigers van branche- of belangenorganisaties en burgers. Door gebruik van animaties worden de technologie en haar (toekomstige) toepassingen visueel ondersteund.

Project looptijd en planning: van 15 december 2009 tot half mei 2010.

Doelgroep (max. 20 woorden): Nanotechnologie is voor het merendeel van de Nederlandse bevolking nog een zeer onbekend fenomeen. Slechts een handvol zogenoemde early adaptors zijn bekend met nanotechnologie. Voor beide groepen zal de tv-productie een uitdaging moeten zijn. Wij verachten dat een brede leeftijdsgroep van vijftien jaar tot zestig jaar zal worden bereikt.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

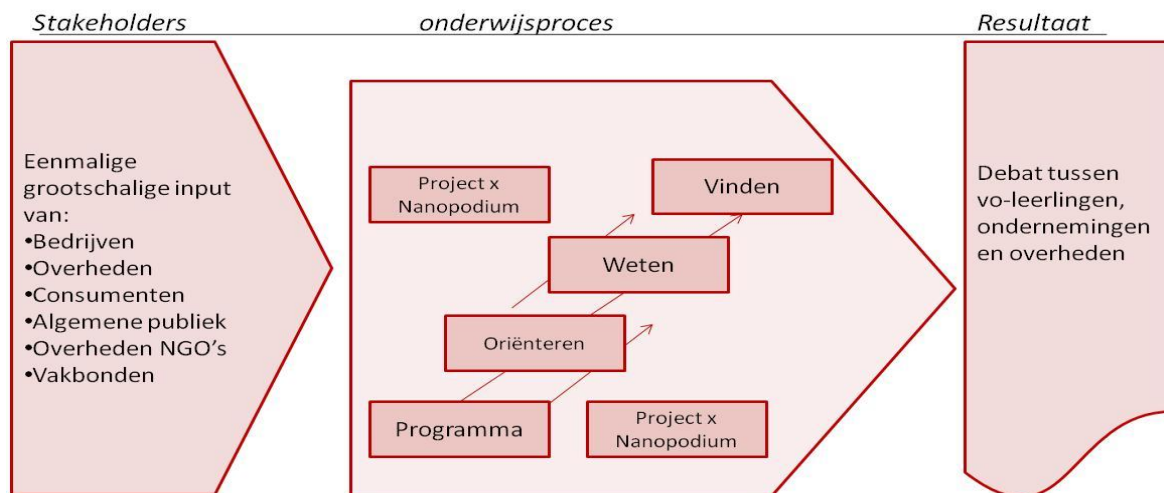
Project titel: I know Nano: Nanopodium en onderwijs

Project leider en/of organisatie: Technocentrum Zuid Limburg. Projectleider Jean Schrijen

Project (media)partners: Nanohouse, Provincie Limburg, Bedrijven, SVO|PL, Stichting LVO, SOML, Trevianum

Project outline (max. 200 woorden): Het projectplan 'I know Nano: nano en onderwijs' beoogt te komen tot een maatschappelijke discussie met VO-studenten en VO- leraren over Nanotechnologie. Daarvoor wordt gewerkt aan de kennisopbouw bij docenten en leerlingen door ze informatie te laten verzamelen en de effecten van nanotechnologie te laten ervaren. Met de verkregen inzichten worden docenten en leerlingen aangezet te discussiëren over de economische, maatschappelijke, ethische, juridische en milieu aspecten van nanotechnologie.

Proces: nano in onderwijs

In het project wordt breed aandacht besteed aan kennisontwikkeling en meningsvorming bij de leerlingen vanuit alle profielen, met als apotheose een provincie brede discussie in het Gouvernement (Provincie Huis Limburg): een discussie die interactief toegankelijk zal zijn via internet.

Project looptijd en planning: Looptijd van 15 december 2009 tot 1 december 2010.

- Fase 1: Deelname scholen
- Fase 2: informatie nanotechnologie
- Fase 3: focus op nanotechnologie vanuit eigen profielkeuze
- Fase 4a: Provincie-brede discussie
- Fase 4b: Reactie vanuit het bedrijfsleven en overheid

Doelgroep (max. 20 woorden): Doelgroep voor dit Project zijn de leerlingen van het VO Bovenbouw in Limburg. Doelstelling is dat 5 VO-scholen bij het project betrokken worden.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Quest Nanotech magazine

Project leider en/of organisatie: Tonie Mudde, Quest (tonie.mudde@quest.nl)

Project (media)partners: geen

Project outline (max. 200 woorden):

Het populair-wetenschappelijke tijdschrift Quest gaat een speciale editie maken over nanotechnologie. Deze *Nanotech Special* wordt als los tijdschrift bij de gehele oplage van het julinummer van Quest gevoegd (verschijningsdatum 11 juni 2010). Hierbij wordt optimaal gebruik gemaakt van de verspreiding, het bereik en de grote populariteit van Quest onder alle lagen van de bevolking (oplage 230.000 exemplaren). Bovendien zal nanotechnologie online aandacht krijgen op quest.nl. Dit is ook het perfecte platform om de dialoog met de lezer aan te gaan. Door de lezers (in het tijdschrift en op quest.nl) op te roepen vragen in te sturen, kunnen we hen betrekken bij de totstandkoming van de *Nanotech Special*. Deze Vraag & Antwoord-constructie is een belangrijk onderdeel van de succesformule van Quest. Het is de perfecte manier om mensen actief te laten meedenken over een bepaald onderwerp. Typische vragen die aan bod zullen komen:

- Wat is nanotechnologie? Welke wetenschappelijke ontdekkingen uit het verleden maken nanotechnologie mogelijk? (Historisch perspectief)
- Wat voor rol speelt nanotechnologie bij de ontwikkeling van nieuwe producten, geneesmiddelen, etc.?
- Wat kan er nu al met nanotechnologie? Wat is voorlopig nog science fiction?
- Wat zijn de mogelijke risico's van bepaalde ontwikkelingen?

Project looptijd en planning: Het project start in januari 2010 op Quest.nl en wordt met de verschijning van de Nanotech special in juni afgerond

Doelgroep (max. 20 woorden):

Het bereik van Quest is zeer groot (1,1 miljoen lezers per maand) en bovendien zeer divers (mannen en vrouwen van alle leeftijden en alle opleidingsniveaus).

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Theaterdebat Mens in de Maak

Project leider en/of organisatie: Dr. Frank Kupper, Mens in de Maak

Project (media)partners: Bart Brouwers, 3 in de pan theater, media en trainingen

Project outline (max. 200 woorden): De maatschappelijke dialoog over nanotechnologie gaat niet alleen over feiten en risico's, maar juist ook over waarden en idealen. Om dat te bereiken organiseert *Mens in de Maak* voor *Nanopodium* twee series van elk 10 interactieve theaterdebatten, voor 'geïnteresseerde burgers' en 'middelbare scholieren'. Hoe werkt het? Acteurs zetten aan de hand van concrete voorbeelden scherpe improvisaties neer. Maar onze deelnemers moeten zelf met hun verbeelding aan de slag om elkaar te laten zien wat zij belangrijk vinden. Een voorstellingsbegeleider maakt de koppeling naar dilemma's die in het publiek worden ervaren. Door het stellen van verdiepende vragen wordt het gesprek gebracht naar niveau van waarden en idealen. Nieuwe scènes laten zien wat deze betekenen in de praktijk. Deze combinatie van experiment, spel en reflectie geeft een uitstekende basis om mensen aan het denken te zetten en hen al doende hun eigen mening te laten vormen.

De theaterdebatten leveren een bijdrage aan zowel de bewustwording als de dialoog ten aanzien van nanotechnologie. De thema's en discussies van de opeenvolgende debatten worden verzameld op een openbare website. De opbrengst van de debatten zal verder worden geanalyseerd om een inhoudelijke bijdrage te kunnen leveren aan de maatschappelijke agenda nanotechnologie.

Project looptijd en planning: Het project loopt van 16 december 2009 tot 1 juli 2010 en bestaat uit drie fasen. De eerste fase (dec - mrt) richt zich op conceptontwikkeling en het organiseren van de debatten. De tweede fase (mrt - jun) op de uitvoering van de debatten. De derde fase (jun) op de analyse van de debatten en de afronding van het project.

Doelgroep (max. 20 woorden): Mens in de Maak richt zich op de doelgroepen 'in wetenschap en technologie geïnteresseerde burgers' en 'middelbare scholieren'.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: DE CONTRASTENCONFERENTIE

Project leider en/of organisatie: CREATE2CONNECT/ Wibo Koole

Project (media)partners: CORDES/Hein Dijksterhuis en WBM PRODUCTIONS/Wim Beijderwellen

Project outline (max. 200 woorden): In de Contrastenconferentie confronteren we de toekomstbeelden van de jongeren met de maatschappelijke zorgen van volwassenen en de ambities van de stakeholders (zoals het op de markt brengen van nanoprodukten door bedrijven of een duurzame en veilige samenleving door ngo's en de wetenschappelijke aspiraties van onderzoekers). We doen dit op een innovatieve manier waardoor er een nieuwe manier van dialoog ontstaat.

Het huidige maatschappelijke debat kenmerkt zich door polarisatie en verdere verwijdering van elkaar. Door gebruik te maken van innovatieve technieken, gefundeerd op het U-proces, zijn we in staat een verdieping te geven aan de dialoog die leidt tot een groter begrip voor elkaar en die innovatieve oplossingsrichtingen genereert.

Op de Contrastenconferentie zal een beeld ontstaan van gevoelde urgenties (kansen en risico's), geconstateerde blinde vlekken maar ook van begrip en nieuwe mogelijkheden. Kortom, contrasten en tegenstellingen over de maatschappelijke thema's zoals gezondheidszorg, voeding, duurzame economische groei, privacy. En alle ethische dilemma's die daarbij aan bod komen. Contrasten die nader onderzoek verdienen en waarvoor oplossingen moeten komen.

Project looptijd en planning: januari-juni 2010

Doelgroep (max. 20 woorden): jongeren, volwassenen en stakeholders (bedrijven, maatschappelijke organisaties, overheid)

Project sheet | BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Projecttitel: Nano LinX – scholierendebatten over nanotechnologie

Projectleider en/of organisatie:

Bart van de Laar, Rijksuniversiteit Groningen - Science LinX

Project(media)partners: nvt

Project outline (max. 200 woorden): Het doel is nanotechnologie binnen de thema's duurzame energie, duurzaam drinkwater en gezondheid direct terugkoppelen naar een scholennetwerk en jongeren in Noord Nederland, scholieren bepalen immers in de nabije toekomst –niet in het minst door hun studiekeuze- de maatschappelijke ontwikkelingsmogelijkheden van nanotechnologie. Daarbij betrekken we nadrukkelijk de uitkomsten van publieke debatten over de maatschappelijke ontwikkelingsmogelijkheden van de nanotechnologie in nevenschikte Nanopodium-projecten.

Het Groningse Science LinX, het science center van de RUG heeft bij o.a. bij het Platform Bèta Techniek een reputatie opgebouwd in het even eigenzinnig als doeltreffend bereiken van jongeren. Science LinX verzorgt voor scholieren junior-versies van de maatschappelijke debatten, over dezelfde thema's. Dat vraagt een getrapte benadering, eerst het wekken van belangstelling, daarna het positie laten kiezen in masterclasses en debat.

In het project bezoekt de Discovery, het rijdende laboratorium van de RUG/Science LinX, scholen in het scholennetwerk met een introductie in actueel nano-onderzoek.

Aansluitend volgt de deelname van scholieren aan masterclasses (energie, drinkwater, gezondheid), o.a. via 'augmented reality' verkenning van de nanowereld, en het zelf ervaren van de nanoschaal in 'powers of ten' in Science LinX. De scholieren sluiten de masterclasses af met een scholierensymposium, waarin hun opinies en aanbevelingen centraal staan.

Projectlooptijd en planning: 15 december 2009 – 30 juni 2010

Doelgroep (max. 20 woorden): De doelgroep van het project zijn scholieren en docenten in het VO in Noord Nederland.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: NANOTECHNOLOGIE IN MACROPERSPECTIEF

Project leider en/of organisatie: Lagestee Film BV, Martin Lagestee

Project (media)partners: VPRO, Nemo, ICinnovation

Project outline (max. 200 woorden):

"Nanotechnologie in macroperspectief" bestaat uit een aflevering van het nieuwe VPRO-Teleac wetenschapsprogramma "Labyrint" gevolgd door een publiek debat in science center Nemo. Het primaire doel van beide is de dialoog tussen politiek, bedrijfsleven en consument op gang te brengen en een aanzet te geven tot een geïntegreerde aanpak. De dialoog tussen verschillende partijen en het publiek staat centraal.

Centraal thema zal zijn: welke nanotechnologie ontwikkelingen moeten gestimuleerd worden en welke zaken moeten we daarbij goed reguleren. Deze thematiek wordt behandeld aan de hand van voorbeelden uit (1) cosmetica en gezondheidszorg versus gezondheidsrisico's (2) duurzame energie versus milieuveiligheid en (3) veiligheid versus privacy.

In het TV-programma wordt via interviews deze dialoog aangegaan met twee kopstukken uit de Amerikaanse en Europese politiek, twee exponenten uit de Europese nanotechnologie industrie, en twee vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties in Nederland. De interviews worden ondersteund met filmmateriaal over toepassingen van nanotechnologie en inzichten van enkele Nederlandse voormannen uit de wetenschap.

Naar aanleiding van de uitzending wordt er een publiek debat gehouden in Nemo met dezelfde exponenten. Hiervoor worden politici, schrijvende pers, maatschappelijke organisaties en het Nederlandse publiek in brede zin uitgenodigd. Het debat wordt filmisch vastgelegd en zal beschikbaar komen op internet, via wetenschap24.nl en kennislink.nl.

Project looptijd en planning: april - november 2010
uitzending tv-programma in september, debat Nemo in november

Doelgroep (max. 20 woorden): de politiek, het bedrijfsleven en de consument in brede zin

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Het Grote Nano-Onderzoek

Project leider en/of organisatie: Carl Koppeschaar / Astronet

Project (media)partners: Acquisto Inter B.V. , Prof.dr. Tsjalling Swierstra

Project outline (max. 200 woorden):

De doelstelling van *Het Grote Nano-Onderzoek* is om via een interactieve en participatieve dialoog de meningen van een zo representatief mogelijke dwarsdoorsnede van de Nederlandse bevolking te verzamelen en in kaart te brengen. De deelnemers zijn anoniem, maar vullen wel hun viercijferige postcode in zodat hun meningen en stellingen niet alleen landelijk, maar ook regionaal en tot op zekere hoogte zelfs lokaal in kaart kunnen worden gebracht. Bestaan er tussen stedelijke en agrarische leefomgeving belangrijke verschillen in opvatting? Stellen jongeren eerder hun mening bij als zij meer informatie over de onderwerpen krijgen aangeboden? Hoe verandert dit in de tijd? Deelnemers ontvangen wekelijks een nieuwsbrief, waarin niet alleen gewezen wordt op nieuwe vignettes en vragen/stellingen maar ook wordt teruggekoppeld naar het eerdere resultaat. Via de discussies daarover in een forum zal ook een kwalitatief beeld ontstaan over ethische en maatschappelijke vragen. De discussie zal zich daardoor niet beperken tot risico-inschatting en -reductie, maar ook handelen over de vraag hoe/of nano-producten maatschappelijk kunnen worden ingebed.

Project looptijd en planning:

Start project:	12 april 2010
Ontwerp en bouw website en CMS:	12 april –30 juni 2010
Testen website en database, redactie:	1 juli – 14 augustus 2010
Online dialoog en meting, redactie:	15 augustus – 15 november 2010
Afronding en wetenschappelijke rapportage:	15 november – 15 december 2010

Doelgroep (max. 20 woorden):

Breed publiek en (voortgezet) onderwijs

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Nanovideohunt

Project leider en/of organisatie: Hakuna Matata, science & media

Project (media)partners: Ventevogel Mediaconcepten, Deksel, FilmBlik, Instituut voor Beeld en Geluid, Athena Instituut / Vrije Universiteit

Project outline: Nanovideohunt bereikt jongeren door ze daar te benaderen waar ze vaak en graag actief zijn: hun sociale netwerk. Via campagne op Hyves komen ze in aanraking met Nanovideohunt.

Level 1

Level 1 draait om het maken van videoclips. Jongeren worden uitgedaagd om in een korte clip hun visie op nanotechnologie te laten zien. Ze verspreiden de clip via hun sociale netwerk naar vrienden en bekenden. De origineelste, verrassendste clips zullen razendsnel worden doorgestuurd en becommentarieerd. Op de Nanovideohunt website wordt bijgehouden welke clips dat zijn en hoe snel dat gaat. Aan het einde worden er prijzen uitgereikt voor de beste clips.

Level 2

Level 2 is een virtuele vossenjacht. Tien korte filmclips over de toepassingen van nanotechnologie, de dilemma's en de vragen, worden 'verstopt' op YouTube. De clips zijn niet vindbaar onder het kenmerk 'nanotechnologie' maar onder kenmerken van de toepassingen hiervan. Dit noodzaakt de deelnemers zich in nanotechnologie te verdiepen. Winnen kan door de code van de tien filmpjes te mailen.

Level 3

Het hoogste level is de eindmanifestatie in november. Alle Nanopodium projecten worden uitgenodigd hieraan deel te nemen, net als scholen en natuurlijk alle prijswinnaars.

Project looptijd en planning: 15 april – 9 november 2010

Doelgroep: jongeren 15-20 jaar

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Base Camp Nano

Project leider en/of organisatie: Discovery Center Continium, dhr. G. Bertrand

Project (media)partners:

Project outline (max. 200 woorden):

De reizende tentoonstelling die Discovery Center Continium wil ontwikkelen is voor een deel gericht op de informatievoorziening welke grotendeels op interactieve wijze door de gebruiker moet worden verkregen en voor een deel op het verwerken van de informatie tot een basis voor meningsvorming. De bezoeker wordt uitgedaagd te experimenteren en te ervaren welke bijzondere eigenschappen de toepassing van nanotechnologie met zich mee brengt. Daarnaast biedt zij informatie over de maatschappelijke en ethisch implicaties van toepassingen van nanotechnologie. Informatie die als basis dient voor meningsvorming, reflectie en debat, maar tevens aan moet zetten verder op onderzoek, op expeditie te gaan, vandaar [Base Camp Nano](#).

De tentoonstelling komt op locaties te staan waar het contactmoment onverwacht maar juist heel intensief is. Bibliotheken, entreehal van ziekenhuizen, gemeente huizen en andere openbare ruimten zijn hiervoor geschikt. In plaats van de doelgroep te motiveren naar Base Camp Nano op één locatie te komen wordt het naar de doelgroep toe gebracht. Uitgangspunt is dat gebruiker "getriggerd" wordt te ontdekken wat nanotechnologie is en voor hem betekenen kan. Een aantrekkelijke en evenwichtige mix tussen uitdagingen, experimenteren en informeren.

Project looptijd en planning: Voorbereiding en ontwikkeling 12 april tot 30 juni, tentoonstelling op locaties van 1 juli tot 31 oktober (9 locaties).

Doelgroep (max. 20 woorden):

De doelgroep is een weerspiegeling van de samenstelling van de Nederlandse samenleving in de leeftijdscategorie 16 t/m 65 jaar. Daarom is gekozen de tentoonstelling te tonen in omgevingen waar alle lagen en leeftijdscategorieën te vinden zijn.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Consument & Nanotechnologie

Project leider en/of organisatie: Consumentenbond

Project (media)partners: Schuttelaar & Partners

Project outline (max. 200 woorden):

Het is de missie van de Consumentenbond om de positie van consumenten te versterken, zo ook op het gebied van nanotechnologie. Daarom stellen wij een pakket aan activiteiten voor rond het thema gezondheid, voeding en gezondheidszorg. Centraal in onze bijdrage staat de dialoog met de eigen achterban.

Eerst willen we consumenten breder introduceren in het onderwerp nanotechnologie. Dit gebeurt door artikelen in de Consumentengids en op onze website. In de artikelen komen voorbeelden van huidige en toekomstige toepassingen op het gebied van gezondheid, voeding en gezondheidszorg aan bod. Het dossier op de website wordt daarnaast ook een platform voor dialoog, met forumdiscussies, een filmpje en polls. Het levendig houden van het onderwerp via herhaaldelijke berichtgeving zal zorgen voor extra traffic naar de website.

Hoogtepunt van onze activiteiten wordt een debatbijeenkomst, waarbij ons ledenparlement (Bondsraad), vertegenwoordigers van andere NGO's, bedrijfsleven, parlementsleden en wetenschappers zullen discussiëren over de mogelijke risico's, regulering en transparantie. Deze dialoog wordt gevoed door de uitkomsten van het forum en de polls op de website. De afdeling Maatschappelijke Belangenbehartiging van de Consumentenbond zal de uitkomsten van beide dialogen gebruiken voor haar verdere standpuntbepaling en het behartigen van de belangen van alle Nederlandse consumenten op het gebied van nanotechnologie.

Project looptijd en planning: het project loopt van mei tot november 2010. In mei beginnen we met de voorbereidingen. De eerste artikelen verschijnen in juli. Ook het forum op de website is vanaf dat moment actief. Eind oktober wordt de debatbijeenkomst georganiseerd.

Doelgroep (max. 20 woorden): consumenten, met name onze eigen achterban (510.000 huishoudens).

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Nano theatersport, politiek en jongeren

Project leider en/of organisatie: Hans Jager, Stichting Natuur en Milieu

Project (media)partners: geen

Project outline (max. 200 woorden): Sinds het Tv-programma "De Lama's" is theatersport populair onder jongeren. Theatersport leent zich uitstekend voor het op een luchtige manier verdiepen van ingewikkelde onderwerpen. Samen met studenten ontwikkelen acteurs van „De Nieuwe Koning“ acts die de mogelijkheden en dilemma's van nanotechnologie tonen. De inhoud hiervan komt uit de door de Universiteit Twente uitgewerkte scenario's van het, door Nanopodium gehonoreerde, project „Vignetten en scenario's over nanotechnologie“ en een workshop met stakeholders.

De ontwikkelde acts verdiepen inhoud, geven vorm aan rationele en emotionele beleving en belichten positieve en negatieve kanten van het thema. De acts worden in diverse studentensteden ontwikkeld. De beste spelers per stad spelen in de eindvoorstelling in Den Haag.

Tijdens de theatersport-avond in Den Haag zullen de jongeren hun acts tonen, waarbij zij in debat gaan met publiek en uitgenodigde politici. Uiteindelijk kiest publiek of jury de beste act waarin de mogelijkheden en dilemma's het best tot hun recht komen. Na afloop is een prijsuitreiking.

Ook andere stakeholders zoals NGO's, detailhandel, producenten en wetenschappers worden bij de avond betrokken.

Project looptijd en planning: looptijd: mei – november 2010.

Planning: mei: workshop stakeholders, juni: ontwikkelen act met De Nieuwe Koning, sep: repeteren in studentensteden, okt: uitvoering Den Haag, nov: opnames op website en youtube, evaluatie

Doelgroep (max. 20 woorden): Studenten die meespelen in de steden, bezoekers via media en website, landelijke politici, stakeholders.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Interreligieuze Dialoog Nanotechnologie. Naar een gezamenlijke Meningsvorming van Christenen, Moslims en Aanhangers van andere Levensbeschouwingen

Projectorganisatie: Projectmanager is drs. Hillie van de Streek, directeur van de Stichting voor Christelijke Filosofie (SCF). Projectorganisatie: projectmedewerker: Mariska Bosschaert MA. Inhoudelijke supervisie en begeleiding: prof.dr. Jan Hoogland en prof.dr. Henk Jochemsen, bijzonder hoogleraren Christelijke Filosofie Universiteit Twente en Wageningen UR.

Project partners: Islamitische Universiteit Rotterdam, Prof.dr. G.A. Lindeboom Instituut, Instituut voor CultuurEthiek, ForumC, Stichting Thomas More en Stichting Socrates.

Project outline (max. 200 woorden):

Dit project beoogt mensen van verschillende religieuze en levensbeschouwelijke overtuigingen met elkaar in dialoog te brengen over nanotechnologie. Het doel hiervan is dat zij van elkaars inzichten leren en blinde vlekken in de eigen opvattingen ontdekken. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat elke overtuiging bepaalde goede inzichten op techniek bevat en bepaalde blinde vlekken.

In het kader van het project zullen christenen, moslims en humanisten in kleine, religieus en levensbeschouwelijk heterogene groepen met elkaar in dialoog gebracht worden over bepaalde stellingen betreffende nanotechnologie. Om de doelgroep hiervoor te interesseren en te ontdekken wat hen beweegt op het gebied van nanotechnologie zal hier een dialoog met de doelgroep aan vooraf gaan via diverse (digitale) religieuze en levensbeschouwelijk gezinde media en via de website www.nano-interreligieus.nl. In het project wordt mede gebruik gemaakt van kennis en ervaring uit eerdere nanoprojecten, waaronder de 'Special 'Nanotechnologie' van het tijdschrift Beweging en de organisatie van het 'Beweging' congres' (eerste ronde MDN).

Aan elk van de dialoogactiviteiten zullen bijdragen geleverd worden door zowel deskundigen op de gebieden van met name nanotechnologie, techniekfilosofie, de medische wetenschappen, theologie en ethiek als opinieleiders en leken uit de boven genoemde religieuze en levensbeschouwelijke richtingen. Een speciaal samengesteld forum zal het proces als geheel leiden, stellingen publiceren en reacties vanuit de doelgroep bestuderen.

Project looptijd en planning: 15 april tot en met 15 november 2010.

Fase 1: Vorming forum.
Tijdpad: 15 april t/m 15 mei 2010

Fase 2a: Mediadialoog: Opzetten en onderhoud website www.nano-interreligieus.nl
Tijdpad: Opzetten: 1 mei t/m 15 mei 2010. Onderhoud: 15 mei t/m 15 november 2010.

Fase 2b: Mediadialoog: Publicaties in verschillende (digitale) media.

Tijdpad: 15 mei t/m 1 november 2010. Er zijn drie rondes voorzien waarin informatie uitgewisseld wordt tussen het forum en de doelgroep: 1. Tweede helft mei, een verkenning van meningen in de verschillende segmenten van de doelgroep. 2. Na de zomer, een terugkoppeling vanuit het forum op reacties die vanuit de doelgroep naar voren gekomen zijn met de uitnodiging opnieuw te reageren. 3. Begin november, verspreiding van de resultaten van de lijfelijke dialoog. (fase 3)

Fase 3: Lijfelijke dialoog.

Tijdpad: 15 mei t/m 30 oktober 2010; dialoogbijeenkomst: oktober 2010.

Doelgroep (max. 20 woorden):

Primair: christenen (zowel katholiek als protestants-christelijk), moslims en humanisten. Wanneer andere religieuze of levensbeschouwelijke groeperingen interesse hebben dan zijn zij welkom.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel:

Proefdiervrij en nanotechnologie

Project leider en/of organisatie:

Proefdiervrij

Project (media)partners:

Discovery Networks

Project outline (max. 200 woorden):

Vanuit de proefdierproblematiek schept nanotechnologie zowel kansen als bedreigingen. Aan de ene kant worden voor het veiligheidsonderzoek momenteel proefdieren opgeofferd. Aan de andere kant kan nanotechnologie een grote rol spelen in de ontwikkeling van alternatieven voor dierproeven.

Er wordt bij nieuwe stoffen of technologieën te snel gegrepen naar de oude en vertrouwde methoden om producten te testen, proeven op dieren. Dit is slechts een tussenstap die nog niet alle risico's wegneemt waar het onderzoek zich op richt. Toch vinden er momenteel al dierproeven plaats naar de gezondheidseffecten van nanodeeltjes. Proefdiervrij wil het aantal dierproeven zoveel mogelijk voorkomen en verminderen en inzetten op de ontwikkeling van proefdiervrije technieken.

Nanotechnologie biedt ook een grote mogelijkheid in de ontwikkeling van alternatieven voor dierproeven. Dierproeven worden beperkt en tegelijkertijd wordt de veiligheid voor patiënten en consumenten gegarandeerd.

Een discussie over de maatschappelijke en ethische aspecten zal gestart worden met tv-uitzendingen waarin wordt ingegaan op kansen en bedreigingen van nanotechnologie voor proefdieren. Door te werken met korte prikkelende filmpjes zal de discussie over wat nanotechnologie voor proefdieren betekent een flinke impuls worden gegeven. De filmpjes worden uitgezonden op Discovery Channel en Animal Planet en zullen terug te zien zijn op een website. Er worden verschillende soorten kanalen gebruikt om zoveel mogelijk kijkcijfers en een zo groot mogelijke traffic naar de website te genereren. Met het voeren van deze discussie tussen wetenschap, industrie en consumenten, zullen zo veel mogelijk proefdieren worden voorkomen en vervangen. Deze discussie zal er hopelijk ook voor zorgen dat er veel proefdiervrije technieken middels nanotechnologie ontwikkeld worden.

Project looptijd en planning:

Juni 2010- november 2010

Doelgroep (max. 20 woorden):

Achterban Proefdiervrij, kijkers Discovery Channel en Animal Planet en andere geïnteresseerden. Wij verwachten dat een brede leeftijdsgroep van vijftien jaar tot zestig jaar zal worden bereikt.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Nanorecht & Vrede

Project leider en/of organisatie: Ineke Malsch, Malsch TechnoValuation

Project partners: Clingendael, Los Imagos, SCINT, NANOHOUSE, MinacNed

Project outline (max. 200 woorden): Nanorecht & Vrede brengt de dimensie van internationale vrede, veiligheid en ontwikkelingssamenwerking in de Nederlandse nanodialoog. Tevens zet het de discussie over implicaties van nanotechnologie voor vrede, veiligheid en internationale rechtvaardigheid op de agenda van vredesbeweging en ontwikkelingssamenwerkingsorganisaties. NanoHouse en MinacNed organiseren elk een debat, en Clingendael en SCINT samen een conferentie. Een internationale discussie over de Europese gedragscode voor verantwoordelijke ontwikkeling van nanotechnologie, georganiseerd in Peking door het ICPC-NanoNet project is online te volgen. I.s.m. ICPC-NanoNet wordt nog een webinar georganiseerd. Los Imagos maakt zes filmportretten en stelt ze beschikbaar via internetkanalen. Deze worden gebruikt als inleiding bij debatten. Een weblog wordt bijgehouden op The Broker Online, en drie opinieartikelen aan kranten aangeboden. Een artikel over nanovrede verschijnt in de NVMP-nieuwsbrief. Via OIKOS wordt de achterban van ontwikkelingsorganisaties bereikt. UNESCO levert een spreker en documentatie. Een workshop "Buurten voor Nanovrede" wordt georganiseerd tijdens de vredeswerkdag van IKV Pax Christi. EUG /IPSU stelt een zaal en publiciteit beschikbaar voor een debat over nanotechnologie, vrede en ontwikkeling in de vredesweek. I.s.m. MESA+ wordt een debat georganiseerd over nanotechnologie, vrede en veiligheid tijdens de MicroNanoconferentie. Malsch TechnoValuation werkt mee aan alle onderdelen en coördineert het project. De CieMDN wordt geïnformeerd over de uitkomst van de dialoog.

Project looptijd en planning: 12 april 2010 – 19 november 2010

April – november: The Broker weblog, publiciteit via verschillende kanalen

April - augustus: Los Imagos maakt filmportretten

24 april: workshop "Buurten voor Nanovrede," tijdens Vredeswerkdag IKV Pax Christi, Utrecht.

Mei: MinacNed bijeenkomst "Invloed van nanotechnologie op recht en vrede", ICPC-NanoNet webinar "Nanotechnologie en de Kennissamenleving in Opkomende Economieën en Ontwikkelingslanden"

Opinieartikelen in NVMP nieuwsbrief, en aangeboden aan krant

14-15 juni ICPC-NanoNet conferentie Peking, incl. workshop over EU gedragscode nanotechnologie (via internet).

Augustus: publicatie filmportretten op You Tube, Vimeo etc. Opinieartikel aangeboden aan krant

September: vredeweek debat Nanotechnologie, Vrede en Ontwikkeling, Clingendael conferentie "Nanotechnologie, Vrede en Veiligheid"

November: NanoHouse bijeenkomst Chemelot, debat tijdens MicroNanoconferentie Enschede, 17-18 november.

Opinieartikel aangeboden aan krant. Eindrapportage naar CieMDN.

Doelgroep (max. 20 woorden): NGO's en hun achterban op het gebied van ontwikkelingssamenwerking, vrede en veiligheid. Nanotechnologieonderzoekers en bedrijven.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Vrouwen & Cosmetics

Project leider en/of organisatie: Hans Jager, Stichting Natuur en Milieu

Project (media)partners: geen

Project outline (max. 200 woorden): Controleer je nano! Hiermee roepen we lezers van meerdere grote vrouwenbladen en op vrouwen gerichte websites op om mee te doen aan de grote nanocontroletest. In een advertorial kondigen we een test aan waarin de tien meest aangemelde cosmeticaproducten getest zullen worden op nanodeeltjes. We kiezen voor media met een groot bereik (bladen met > 100.000 lezers en sites met ca 400.000 hits per maand). Ook wordt contact gezocht met beauty-, mode- makeupsites. Deze worden uitgenodigd om aandacht te besteden aan het project. Verder zal via onze 800 perscontacten opgeroepen worden om mee te doen aan de nanocontrole. Verder zetten we onze eigen media in: digitale Nieuwsbrief en website.

Op www.nanocontrole.nl kunnen vrouwen producten voordragen. De top 10 van meest gemelde producten zal getest worden door de TU Delft.

Op deze website vind je ook informatie over nanodeeltjes in cosmetica. Via een onlineplatform kunnen vrouwen hierover discussiëren. Stakeholders betrekken we bij de site door te vragen hun mening te geven op de tests en vragen te beantwoorden die binnenkomen. De NCV heeft toegezegd mee te werken aan de beantwoording van de vragen.

Deze actie zorgt voor een levendige discussie tussen vrouwelijke consumenten, cosmeticafabrikanten en Natuur en Milieu. Via de site kunnen vrouwen ook vragen stellen over nano in hun producten aan producenten en aan Natuur en Milieu.

Door de actie krijgen vrouwen meer informatie over nanodeeltjes in cosmetica en kunnen ze bewustere keuzes maken.

Project looptijd en planning: looptijd: april – november 2010.

April: offertes advertorials vrouwenbladen, kennis uitbouwen, start bouwen website

Mei: bouwen website, kennis uitbouwen

Juni/juli: bouwen en testen website

Aug: lancering website, plaatsing advertorial in vrouwenblad en vrouwenwebsite, persbericht lancering, start GoogleAdWords, benaderen vrouwensites, tests TU Delft

Sept: tests TU Delft, persbericht tussentijdse resultaten tests

Okt: tests TU Delft, persbericht eindresultaat tests,

Nov: evaluatie

Doelgroep (max. 20 woorden): 20 – 40% van de vrouwen van 18 jaar en ouder heeft deze oproep onder ogen gekregen. In totaal 1,9 – 2,6 miljoen vrouwen.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Nanointerviews in de babykamer

Project leider en/of organisatie: Women in Europe for a Common Future

Project (media)partners:

Geen

Project outline (max. 200 woorden):

Het project is gericht op het betrekken van consumenten en retailers in de maatschappelijke dialoog rond nanotechnologie. Het project laat de detailhandel reflecteren op hun rol en mogelijkheden bij de beheersing van risico's van nanotechnologie voor de consument. Het project focust op aanstaande ouders, die rond de geboorte van met name hun eerste kind, bewuste keuzes willen maken bij de aanschaf van nieuwe producten om zich voor te bereiden op de komst van de baby en op gezinnen met hele jonge kinderen die vervolgens bereikt worden via kanalen van hun voorkeur. De retailers worden benaderd met vragen, feitelijke informatie en visies van andere stakeholders op een niet-oordelende en niet-interveniërende wijze. Doel is primair het doen ontstaan van een interactie tussen detailhandel en consument rond het thema risicobeheersing en nanotechnologie. Daarnaast beoogt het project retailers te stimuleren tot het ontwikkelen van een eigen visie rond nanotechnologie. Het communiceren van deze visie via een website en andere kanalen (publicaties, workshop) zal de communicatie over en weer met de consument vergroten en zal de consument wijzen op zijn eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheid om de introductie van nanoprodukten kritisch te volgen door vragen te stellen aan de retailer.

Project looptijd en planning:

Looptijd van april tot november 2010, in drie fasen te weten:

Fase 1: Voorbereiding van de dialoog (12 april – midden juli 2010)

Fase 2: Interviews (midden juli – september 2010)

Fase 3: Dialoogtafel (oktober 2010)

Doelgroep (max. 20 woorden): Het project richt zich op retailers, zowel op supermarktketens als op gespecialiseerde (web)winkeliers en jonge ouders en hun directe omgeving.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN ENE PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: Llowlab / Nano for the Planet

Project leider en/of organisatie: Tanya Ruijgrok / Double 2 BV

Project (media)partners: Mojo Concerts (Live Nation), STW

Project outline (max. 200 woorden):

Met het Llowlab laten we jongeren in aanraking komen met de nieuwste technologische toepassingen op het gebied van duurzaamheid. Daarnaast peilen we de heersende meningen rondom nanotechnologie onder het Lowlandspubliek, bieden we ruimte tot meningsvorming via dialoog en willen we een groter bewustzijn stimuleren.

Het Llowlab wordt opgebouwd als beleving in de vorm van een interactieve game, waar groepen van ongeveer 20 festivalgangers samen met hun gidsen een parcours afleggen. Dit parcours leidt de bezoeker door verschillende "levels" die bestaan uit uiteenlopende technologische ontwikkelingen die de stand van zaken in de wereld van de huidige wetenschap weergeven.

Naast deze game zal er in het Llowlab ruimte geboden worden om de festivalbezoekers in dialoog te laten gaan met wetenschappers. Voorafgaand aan deze discussie-momenten wordt er met cameraploegen op het terrein naar de mening van de festivalganger gevraagd. Deze verzamelde video-quotes worden tot filmpjes gemonteerd en vertoond tijdens de dialoog rondes.

Ook is er plek voor (interactief) theater, waar de festivalganger geconfronteerd wordt met stellingen en richting kan geven aan de inhoud van het theaterstuk.

Via www.Llowlab.nl kan de bezoeker het hele jaar door ontwikkelingen blijven volgen en in discussie gaan.

Project looptijd en planning: De pre-productie is reeds gestart, het fysieke Llowlab komt tot uiting op het Lowlands Festival op 20, 21 en 22 augustus 2010

Doelgroep (max. 20 woorden): 55.000 Jonge en nieuwsgierige festivalgangers; maar ook tv-kijkers en radio-luisteraars (door de organisatie wordt gewerkt met een groot aantal belangrijke mediapartners).

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Projecttitel: Nano. Geloven in het kleine.

Nanotechnologie op www.protestant.nl en in radioprogramma Schepper&Co (NCRV)

Projectleider en/of organisatie: Yko van der Goot namens website *Protestant.nl* en NCRV

Project (media)partners: geen

Project outline: Het project probeert duidelijk te maken wat nanotechnologie is en stelt vragen: wat betekent de voortgaande technologie voor mens en samenleving; wat betekent deze voor met name gezondheid, voeding en medische zorg, voor natuur, milieu en duurzaamheid. Welke vragen roepen technologische ontwikkelingen op vanuit het geloof in God, theologisch en ethisch gesproken: levert nanotechnologie een nieuwe kijk op leven en welzijn? Wat is leven? Wat is menselijk leven? Wie maakt dat uit? Waar liggen de grenzen? Zijn we bezig een nieuwe mens te creëren? Schept God of schept de mens? Waar kan de mens ingrijpen, waar mag het, waar moet het en waar houdt het op? Welke toekomst gaan we/willen we tegemoet? Welke rol speelt levensbeschouwing daarbij?

De website *Protestant.nl* biedt wekelijks een kort, toegankelijk artikel op de site. Voorzien van een prikkelende stelling of vraag en uiteraard met de mogelijkheid tot reageren. Dit projectonderdeel strekt zich uit over enige maanden en dient ook als opmaat naar een publiek debat/gesprek in *Schepper&Co radio* (NCRV). Publiek en deskundigen gaan met elkaar in gesprek over de maatschappelijke en ethische aspecten van (nano)technologie. Hiervan wordt een radioregistratie gemaakt die geheel of gedeeltelijk in het programma *Schepper&Co* wordt uitgezonden.

Ook zal een beeldregistratie gemaakt worden van de discussiebijeenkomst, uit te zenden via het digitale themakanaal *Spirit 24*.

Project looptijd en planning: start april 2010 – afronding november 2010

Doelgroep: Website *Protestant.nl* en *Schepper & Co radio* richten zich op mensen met belangstelling voor levensbeschouwelijke thema's, vooral 30plussers.

Project sheet |

BETREFFENDE HET UITVOEREN VAN EEN PROJECT IN HET KADER VAN DE MAATSCHAPPELIJKE DIALOOG NANOTECHNOLOGIE

Project titel: NanoTube

Project leider en/of organisatie: DaanDirk|Visuals

Project partners: Universiteit Twente

Project outline:

NanoTube maakt animaties over nanotechnologie en richt zich daarbij op onderwerpen die verder reiken dan de bekende risico-afwegingen ten aanzien van gezondheid en milieu. NanoTube beoogt te verbeelden welke andere ethische vragen en problemen zouden kunnen optreden in het alledaagse leven van de consument, burger, en professional.

De vignetten en scenario's die reeds ontwikkeld worden door de Universiteit Twente dienen als scripts voor korte animatiefilms. Deze korte animaties roepen vragen op over de mogelijke gevolgen van nanotechnologie in alledaagse situaties. Daarmee functioneren ze als een toegankelijke aanzet tot ethische en maatschappelijke discussie in de context van de verschillende projecten van Nanopodium.

De animatiefilms worden samen met vignetten en scenario's op een publiek toegankelijke website gepresenteerd.

Project looptijd en planning:

17 mei 2010 – 15 november 2010

De animaties worden in deze periode stapsgewijs gepubliceerd.

Doelgroep:

- Projectuitvoerders van Nanopodium.
- Bezoekers of deelnemers van de activiteiten van Nanopodium; het bredere publiek, maar in het bijzonder jongeren.